

МВС УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ПРЕДСТАВНИЦТВО ФОНДУ ГАНСА ЗАЙДЕЛЯ В УКРАЇНІ

**МЕДІАЦІЯ В СУДОВІЙ, ПРАВООХОРОННІЙ
ТА ПРАВОЗАХИСНІЙ СИСТЕМАХ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(30-31 травня 2019 року)

Одеса – 2019

УДК 347.9:347.127.15(08)
М42

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

Медіація в судовій, правоохоронній та правозахисній системах:
М42 матеріали міжн. наук.-практ. конф., м. Одеса, 30-31 травня 2019 р.
— Одеса: ОДУВС, 2019. — 253 с.

УДК 347.9:347.127.15(08)

© ОДУВС, 2019

Кривега Д. В.,
курсант 301 взводу факультету № 1 ОДУВС
Кулик Л. М.,
кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри
кримінального права та кримінології факультету № 1 ОДУВС

МЕДІАЦІЯ ЯК ОДНА З ФОРМ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ БУЛІНГУ

Знуцання у підлітковому середовищі, на жаль, є гострою проблемою сьогодення, яка торкається багатьох молодих людей і трапляється в багатьох школах. У сучасному суспільстві це отримало назву «булінг». Булінг – це повторювана поведінка, яка спрямована на заподіяння шкоди людині або емоційно, або фізично, і часто спрямована на конкретних людей через їхню расу, релігію, стать або сексуальну орієнтацію або будь-який інший аспект, наприклад, зовнішній вигляд або фізичні вади (інвалідність).

І діти, яких залякують, і ті, які залякують інших, можуть мати серйозні, тривалі проблеми.

Україна, на жаль, знаходиться в першій десятці країн Європи за розповсюдженістю булінгу серед 11-15-річних школярів. Ця проблема на сьогоднішній день дуже актуальна, оскільки через цькування в школах страждає багато дітей. Це може призводити до страшних наслідків, одним із яких є суїцид неповнолітніх.

Минулого року в українських школах зафіксували близько 109 тис. звернень до психологів через цькування. Зазначається що, 39% з усіх звернень надходили від дітей, 29% - від вчителів, ще 5% - від сторонніх людей, а решта – від батьків. Про таке заявила гендиректор Директорату інклюзивної та позашкільної освіти Міносвіти Лариса Самсонова. За даними громадської організації STUDENA в 2018-му році в українських школах 63,9% учителів стикалися із цькуванням дітей у своєму класі, 51,3% випадків цькування відбуваються в середній школі. [1]

Виділяють такі види знущання:

- фізичне
- вербальне
- кібербулінг

Фізичне знущання включає в себе нанесення тілесних ушкоджень або знищення та випадкового пошкодження майна постраждалої особи.

Вербальне знущання поширення образливих чуток, ізоляція, ігнорування, погрози, жарти, маніпуляції, шантаж тощо.

Кібербулінг – це використання технологій Інтернету, електронної пошти, мобільних телефонів, соціальних медіа, фотографій для того, щоб поранити або завдати шкоди іншому.

Це одні із основних видів які зустрічаються в Українських школах. Знущання може статися де завгодно. Це може відбуватися у вашому районі, під час навчання в школі, у школі та в режимі онлайн. Таким чином розглянемо випадок який стався в селі Вішенки, Київської області, Бориспольського району. Де саме дівчата однолітки, нанесли тілесні ушкодження учениці, інші стояли осторонь і знімали відео. Після оприлюднення відеоролику в соціальних мережах та ЗМІ цей випадок викликав масу обговорення та обурення. [2]

Проблема завжди виникає тоді, коли старі знання вже стають недостатніми, а нове знання ще не набуло розвиненої форми. Таким чином, проблема булінгу — це нова суперечлива ситуація, що потребує свого вирішення.

Інтенсивне обговорення та дослідження даної тематики говорить про проблему яка набирає свій процес росту. Оскільки на мій погляд булінг слід розглядати як соціально-психологічний феномен. Такого висновку дійшли обчислювавши фактори які можуть зумовити такі випадки. На наш погляд це може бути погане поводження з дітьми у віці до 18 років і відсутність турботи про них.

Так як психологічна особистість неповнолітнього ще не сформована цілком, треба забезпечити проведення профілактичних робіт не тільки із дітьми які страждають від булінгу так і з дітьми які є агресорами в даній ситуації. Це є найбільш ефективнішим способом для запобігання таких випадків в подальшому.

Випадки булінгу загрожують суспільній безпеці, повазі та соціальному життю, можуть серйозно вплинути на поведінку оточуючим. Наші дослідження показують, що існує безліч причин, чому люди залякують інших. Найпоширенішими прикладами можуть бути знущання з боку когось іншого, зловживання, травматична ситуація або напружене домашнє життя. Турбує той факт, що булінг може слугувати причиною страшних наслідків, одним із яких є дитячий суїцид.

Задля уникнення булінгу у школах пропонуємо використати наші рекомендації у практиці. Проведення тренінгів та профілактичних бесід з учнями. Психологічна підтримка неповнолітніх також грає велику роль. До роботи з профілактики та подолання такого негатив-

ного явища як булінг повинні бути залучені всі учасники навчально-виховного процесу – батьки, адміністрація навчального закладу, учні, педагоги, психологи.

Основним інструментом моделі профілактики злочинності є програма відновного правосуддя. Її суть полягає в тому, що всі особи, причетні до злочину, мають змогу зустрітися і спільно обговорити його причини й наслідки та визначити дії, які допоможуть усунути (виправити) завдану злочином шкоду. Завдяки такій зустрічі підліток має усвідомити вплив своєї протиправної поведінки та взяти відповідальність за її наслідки, виявивши це через виправлення заподіяної шкоди. Програма відновного правосуддя має кілька форм:

- медіація між потерпілим та правопорушником;
- коло громади (або підтримки, примирення тощо);
- сімейна конференція та ін. [3, с. 6]

На нашу думку, використання медіації для профілактики булінгу в школах є найбільш дієвим способом. Але, профілактична діяльність повинна проводитись не лише з дітьми, а також з їх батьками, для більш дієвішого впливу на неповнолітніх осіб. Батьки за необхідності та доцільності повинні бути зобов'язані, прийняти участь у консультації або курсах навчання батьків, щоб забезпечити відвідування їх дитиною школи і допомагати суб'єктам профілактики протиправної поведінки у реалізації громадських санкцій та заходів. [4] Оскільки суттєвою соціально-педагогічною детермінантою злочинності неповнолітніх є несприятлива ситуація в сім'ї, деформовані чи відсутні стосунки з рідними. [5]

Список використаних джерел:

1. Електронний ресурс – <https://www.unian.ua/society/2306079-znuschannya-pidlitkiv-nad-rovesnikami-yak-sotsmereji-pidnyali-problemu-bulingu-u-shkolah-video.html>
2. Електронний ресурс – <https://journalist.today/pid-kiievom-shkoliarka-zhorstoko-pobila-odnolitku-vidieo/>
3. Регіональна модель профілактики підліткової злочинності: досвід упровадження/ Матеріали практичної роботи в громадах України/ – Київ, Український центр порозуміння, 2009 – 80 с.
4. Юзікова Н. С. Заходи запобігання злочинності неповнолітніх крізь призму міжнародних рекомендацій комітету міністрів ради Європи. – Режим доступу: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/6322/Uzikova.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

5. Трофимов О. Є. Шляхи запобігання та профілактика підліткової злочинності в Україні / О. Є. Трофимов // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2013. – Вип. 32. – С. 410-417. – Режим доступа: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2013_32_57.

Коссак В.	
МІСЦЕ МЕДІАЦІЇ В СИСТЕМІ СУДОЧИНСТВА УКРАЇНИ....	109
Крестовська Н. М.	
ЕТИЧНІ ЗАСАДИ МЕДІАЦІЇ.....	112
Кривега Д. В., Кулик Л. М.	
МЕДІАЦІЯ ЯК ОДНА З ФОРМ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ БУЛІНГУ.....	115
Кривонос Л. Я.	
РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ МЕДІАЦІЇ В ПРАКТИЧНІЙ ПСИХОЛОГІЇ.....	118
Кубасенко А. В.	
ПРОЦЕДУРА МЕДІАЦІЇ ЯК ФОРМА ВИРІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СПОРУ.....	122
Кузніченко С. О.	
АЛЬТЕРНАТИВНІ СПОСОБИ ВИРІШЕННЯ ПРАВОВИХ СПОРІВ: ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКА МОДЕЛЬ...	125
Кузніченко О. В.	
СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК МЕДІАЦІЇ.....	128
Кузьмїних А. Ю., Афанасенко С. І.	
МЕДІАЦІЯ ЯК ФОРМА ЗАХИСТУ ПРАВ.....	131
Куракін О. М., Кубарєв І. В.	
ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДІАЦІЇ У КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ.....	134
Куцик К.	
ДО ПИТАННЯ МЕДІАЦІЇ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ...	137
Маковій В. П.	
ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА СУТНІСТЬ МЕДІАТИВНИХ УГОД....	140
Матвєєва Л. Г.,	
МЕДІАЦІЯ ТА ПРАВОВА КУЛЬТУРА: ПРОБЛЕМА ВЗАЄМОВПЛИВУ.....	145
Медведенко Н. В.	
МЕДІАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ВИХОДУ З КОНФЛІКТУ.....	147
Медведенко С. В.	
КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ У МЕДІАЦІЇ.....	150
Меркулова В. О.	
ПРОБЛЕМИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ ПОТЕРПІЛОЇ ОСОБИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВОСУДДІ.....	154
Меркулова Ю. В.	
ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ МЕДІАЦІЇ В ЮРИДИЧНИХ КОНФЛІКТАХ.....	157